

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 38/2

29 սեպտեմբերի 2015 թ.

Քննարկվեց «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ 04.09.2015 թ-ի բողոքը ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 28.08.2015 թ-ի թիվ 208 որոշման դեմ:

«Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ բողոքում բերված փաստարկները.

2015թ-ի օգոստոսի 28-ին ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից որոշում է կայացվել «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ից (այսուհետ նաև ընկերություն) 5.998.800 դրամ գանձելու մասին: Որոշումն Ընկերությունում ստացվել է 01.09.2015թ-ին:

Վերը նշված վարչական ակտն անհիմն է, չի բխում «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ 13.06.2011 թ-ի պաշտոնական պարզաբանման դրույթներից ու ենթակա է վերացման հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ Կենտրոնական բանկի 2006թ-ի հուլիսի 4-ի թիվ 340 Փ որոշմամբ ընկերությանը տրվել է վարկային գործունեություն իրականացնելու թիվ 14 լիցենզիա և այդ ժամանակվանից ի վեր ընկերությունն իրականացրել է Վարկային կազմակերպությունների մասին ՀՀ օրենքով սահմանված գործունեություն:

Ընկերությունը հաշվառված է եղել ՀՀ ՖՆ խոշոր հարկ վճարողների հարկային տեսչությունում: 2013թ-ի համար ներկայացված շահութահարկի հաշվարկով ընկերությունը հայտարարագրել է հարկային վնաս և 2014թ-ին ընդհանրապես շահութահարկի կանխավճար չի հաշվարկվել և չի վճարվել:

2015թ-ի ապրիլի 14-ին Ընկերությունը հարկային մարմին է ներկայացրել 2014թ-ի շահութահարկի հաշվարկ, որի արդյունքում պարզվել է, որ ընկերությունը 2014թ-ի համար հանդիսանում է շահութահարկ վճարող:

«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 47-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն կանխավճարների մուծումները կատարվում են յուրաքանչյուր եռամսյակ, նախորդ տարվա շահութահարկի փաստացի գումարի և (կամ) շահութահարկի հաշվարկային մեծության 18.75 տոկոսի չափով՝ յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին ամսվա 15-ից ոչ ուշ, իսկ նույն հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն մինչև նախորդ տարվա փաստացի շահութահարկի գումարի հաշվարկումը, հարկատուն շահութահարկի կանխավճարները յուրաքանչյուր անգամ կատարում է նախորդ տարվա վերջին կանխավճարի գումարից ոչ պակաս չափով:

Ինչպես արդեն նշվեց, 2013թ-ի համար Ընկերությունը հայտարարագրել է հարկային վնաս, ինչի պատճառով 2014թ-ի ընթացքում շահութահարկի կանխավճար չի վճարել: Այսինքն, ստացվում է մի իրավիճակ, երբ շահութահարկի կանխավճարների գծով վճարման վերջնաժամկետը հանդիսանում էր 2015թ-ի մարտի 15-ը, սակայն փաստացի թե Ընկերությունը և թե հարկային մարմինն Ընկերության կողմից շահութահարկի կանխավճար վճարելու պարտավորության մասին տեղեկացրել են դրա վերջնաժամկետից հետո՝ 14.04.2015թ-ին: Այսինքն՝ հարկ վճարողի կողմից շահութահարկի հաշվարկ ներկայացումից՝ 14.04.2015թ-ից հետո պետք է կատարվեր /հաշվարկվեր/ 1-ին եռամսյակի կանխավճարի վերահաշվարկ՝ տարվա սկզբից աճող հանրագումարով /տվյալ դեպքում 65,001,668 դրամի չափով/, որը ենթակա էր վճարման

մինչև 15.06.2015թ-ը: Սակայն այս ընթացքում՝ 16.04.2015թ-ին, Ընկերության միակ բաժնետերը որոշում է կայացրել Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մասին:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը Ընկերությունը 2015թ-ի մայիսի 22-ի թիվ Ե0630/15 գրությամբ ՀՀ ՖՆ Խոշոր հարկ վճարողների հարկային տեսչություն է ներկայացրել գործունեությունը դադարեցնելու մասին հայտարարություն, որը հարկային մարմնում նույն օրը ստացվել է, իսկ Շահութահարկի մասին ՀՀ օրենքի 47-րդ հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն այն հարկատուն, որը հարկային մարմին է ներկայացրել գործունեություն չիրականացնելու (գործունեությունը դադարեցնելու) մասին հայտարարություն, կարող է նշյալ հայտարարությունը ներկայացնելուց հետո շահութահարկի կանխավճարներ չկատարել:

Ընդ որում, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ 13.06.2011թ-ի «Գործունեության դադարեցման դեպքում ռեզիդենտների կողմից շահութահարկի եռամսյակային գումարների վճարման վերաբերյալ» թիվ 30 պաշտոնական պարզաբանման 1-ին կետի համաձայն գործունեությունը ժամանակավոր /առնվազն մինչև ընթացիկ տարվա դեկտեմբերի 31-ը/ կամ անորոշ ժամկետով չիրականացնելու մասին հայտարարություն /կամայական ձևով կազմված/ հարկային մարմին գրավոր ներկայացրած և այդ ժամանակահատվածում գործունեություն չիրականացրած ռեզիդենտ կազմակերպությունները հայտարարությունը հարկային մարմնին ներկայացնելու եռամսյակից հետո մինչև գործունեությունը վերսկսելու եռամսյակը ընկած ժամանակահատվածների համար շահութահարկի կանխավճարներ չեն կատարում:

Վերը նշվածի մասին է վկայում նաև Շահութահարկի մասին ՀՀ օրենքի 49-րդ հոդվածը: Այսինքն, այս պարագայում առկա էր մի իրավիճակ, երբ «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ 2015թ-ի 1-ին եռամսյակի համար մինչև 15.03.2015թ-ը օրենքով պարտավոր էր կատարել շահութահարկի կանխավճար, սակայն կանխավճարի վճարման չափը նույն օրենքի հիման վրա հնարավոր է եղել հաշվարկվել միայն 2015 թ-ի ապրիլի 14-ից հետո և ենթակա էր վճարման մինչև 15.06.2015թ-ը, իսկ 22.05.2015 թ-ի դրությամբ Ընկերությունը հարկային մարմնին էր ներկայացրել գործունեության դադարեցման մասին հայտարարություն, ինչի հիման վրա 15.06.2015 թ-ի նախատեսված վճարումը օրենքի ուժով ենթակա էր կասեցման: Ընդ որում, պետք է հաշվի առնել, որ տվյալ իրավիճակում հարկային մարմինը՝ ՀՀ ՖՆ ԽՀՎ ՀՏ-ը ևս թույլ է տվել Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին ՀՀ օրենքի խախտում: Այսպես, 2015թ-ի մայիսի 22-ին ստանալով ընկերության գործունեության դադարեցման մասին հայտարարությունը, ՀՀ ՖՆ ԽՀՎ ՀՏ տեսչության պետը 06.09.2015թ-ի թիվ 39-6/18460541-15 գրությամբ դիմել է ՀՀ ֆինանսների նախարարի տեղակալին՝ խնդրելով հայտնել, թե «2015թ. 1-ին եռամսյակի համար կազմակերպության մոտ կանխավճար հաշվարկվելու է, թե ոչ:»

Պետք է հաշվի առնել, որ Շահութահարկի մասին ՀՀ օրենքի 47-րդ հոդվածի 4-րդ կետը, 49-րդ հոդվածը ինչպես նաև ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ 13.06.2011թ-ի «Գործունեության դադարեցման դեպքում ռեզիդենտների կողմից շահութահարկի եռամսյակային գումարների վճարման վերաբերյալ» թիվ 30 պաշտոնական պարզաբանման 1-ին կետը իմպերատիվ բնույթի են և հստակ սահմանում են, որ գործունեության դադարեցման մասին հայտարարություն տվող հարկ վճարողները ազատվում են շահութահարկի կանխավճարի վճարումներից, իսկ հաշվարկված գումարների վճարումը ենթակա է կասեցման: Դեռ ավելին, ՀՀ ՖՆ ԽՀՎ ՀՏ տեսչության վերը նշված գրությանն ի պատասխան 21.07.2015թ-ին ստացված ՀՀ ֆինանսների նախարարի տեղակալի գրության համաձայն. «...հարկ վճարողի կողմից շահութահարկի հաշվարկի ներկայացումից՝ 14.04.2015թ-ից, հետո կատարվելու /հաշվարկվելու/ է 1-ին եռամսյակի

կանխավճարի վերահաշվարկ՝ տարվա սկզբից աճող հանրագումարով /տվյալ դեպքում 65,001,668 դրամի չափով/, որի վճարումը, սակայն, կասեցվելու է մինչև պարտատերերի պահանջները բավարարելու վերաբերյալ օրենքով սահմանված հերթականությանը համապատասխան՝ պետական բյուջեի պահանջները բավարարելու հերթի հասնելը /այսինքն՝ այն իջեցվելու է պետական բյուջեի պահանջները բավարարելու հերթին հասնելու ժամկետին, այլ ոչ թե՛ 15.06.2015թ-ին/: Սակայն այս պարագայում ևս, ՀՀ ՖՆ ԽՀՎ ՀՏ անտեսելով վերադաս վարչական մարմնի պարզաբանումն այն մասին, որ առաջին եռամսյակի շահութահարկի կանխավճարի վճարումը պետք է կասեցվի, 2015թ-ի հուլիսի 22-ին որոշում է կայացրել, որ այն ենթակա էր վճարման 15.06.2015թ-ին և սկսել է հաշվեգրել տույժեր:

Ահա այս պայմաններում, երբ հարկային մարմնի կողմից Շահութահարկի մասին օրենքի սխալ մեկնաբանման, վերադաս հարկային մարմնի պարզաբանումները չկատարելու արդյունքում ընկերության նկատմամբ անհիմն ավելացել էր շահութահարկի վճարման պարտավորություն, իսկ դրա չվճարումը բերում էր անկանխատեսելի հետևանքների /օրական կտրվածքով մոտ 100.000 ՀՀ դրամի տույժի հաշվեգրում/ Ընկերությունը 07.08.2015թ-ին կրկին անգամ դիմել է վարչական մարմնին՝ ՀՀ ՖՆ Կենտրոնի ՀՏ պետին՝ խնդրելով իրականացնել ՀՀ հարկային օրենսդրությամբ սահմանված միջոցառումները, միևնույն ժամանակ գիտակցելով հնարավոր անդառնալի հետևանքներն առանց որևէ օրենսդրական հիմնավորման ՀՀ պետական բյուջե է վճարել 2015թ-ի 1-ին եռամսյակի համար շահութահարկի կանխավճարը՝ 65,002,000 ՀՀ դրամի չափով՝ հետագայում ձեռնամուխ լինելով բողոքարկել վարչական մարմնի կողմի հարկի և տույժերի հետին ամսաթվով հաշվարկման գործողությունները:

Ահա և վերը նշված գործընթացների հիման վրա 2015թ-ի օգոստոսի 28-ին ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից որոշում է կայացվել ընկերությունից 5.998.800 ՀՀ դրամ գանձելու մասին, որը հանդիսանում է շահութահարկի տույժի /ինչը ինչպես հիմնավորվեց ենթակա չէ վճարման/ և լիցենզիայի գծով պարտավորությունը:

Ինչ վերաբերվում է լիցենզիայի հիման վրա առաջացած վճարին, ապա ընկերությունը լիցենզիայի համար վճարումն իրականացրել է մինչև 2015թ-ի հուլիս ամիսը ներառյալ, իսկ 28.07.2015թ-ի ՀՀ ԿԲ թիվ 52 ԾՕՀ Ա որոշմամբ նախնական հավանություն է տրվել «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ լուծարմանը, ինչի հետևանքով Ընկերությանը այլևս լիցենզիա հարկավոր չէ:

Վերոգրյալի հիման վրա և ղեկավարվելով ՀՀ վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին ՀՀ օրենքի դրույթների հիման վրա ընկերությունը խնդրում է.

Կասեցնել Որոշման կատարումը:

Որոշում կայացնել ընկերության կողմից 2015թ-ի 1-ին եռամսյակի շահութահարկի կանխավճարը հաշվարկել օրենքով սահմանված կարգով և դրա վճարումը կասեցնել:

«Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ կողմից 2015թ-ի 1-ին եռամսյակի շահութահարկի կանխավճարի վճարման պարտավորությունը 15.06.2015թ-ին առաջանալու որոշումը ճանաչել անվավեր:

Առոչինչ ճանաչել 15.06.2015թ-ից սկսած ընկերության հանդեպ 2015թ-ի 1-ին եռամսյակի շահութահարկի կանխավճարները չվճարելու հետևանքով առաջացած տույժի հաշվեգրումը:

Անվավեր ճանաչել Որոշումը:

«Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ ընկերությանը վերադարձնել 10.08.2015թ-ին թիվ 002474 հանձնարարականով ՀՀ պետական բյուջե վճարված 65,002,000 ՀՀ դրամ գումարը:

« Հինանաների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

« ՀՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 27.08.2015 թ-ի դրությամբ ընկերության չկատարված հարկային պարտավորությունները կազմում են 5.998.800 դրամ: Պետական տուրքի գծով պարտավորությունը կազմում է 539.000 դրամ, իսկ շահութահարկի գծով պարտավորությունը՝ 5.459.800 դրամ, որը տույժի մնացորդն է:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 28.08.2015 թ-ին ընդունվել է թիվ 208 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ից 5.998.800 դրամ պարտավորության գումար գանձելու վերաբերյալ:

Որոշմամբ շահութահարկի գծով գանձման առաջադրված պարտավորության վերաբերյալ՝ գումարով 5.459.800 դրամ (տույժի մնացորդ), հարկ է նշել հետևյալը:

2013թ-ի համար ներկայացված շահութահարկի հաշվարկով «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն հայտարարագրել է հարկային վնաս, որի հետևանքով 2014թ-ին շահութահարկի կանխավճար չի հաշվարկել և չի վճարել:

2015թ-ի ապրիլի 14-ին Ընկերությունը հարկային մարմին է ներկայացրել 2014թ-ի շահութահարկի հաշվարկ, որի համաձայն 2014թ-ի արդյունքներով հանդիսանում է շահութահարկ վճարող և շահութահարկի եռամսյակային կանխավճարի գումարը կազմել է 65.001.668 դրամ: Մինչև ժամանակ, 22.05.2015 թ-ին «Նորվիկ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից ՀՀ ՖՆ ԽՀՎ ՀՏ է ներկայացրել հայտարարություն՝ ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մասին:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 47-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն մինչև նախորդ տարվա փաստացի շահութահարկի գումարի հաշվարկումը, հարկատուն շահութահարկի կանխավճարները յուրաքանչյուր անգամ կատարում է նախորդ տարվա վերջին կանխավճարի գումարից ոչ պակաս չափով: Նախորդ տարվա փաստացի շահութահարկի գումարները հայտնի դառնալուց հետո շահութահարկի հաշվարկի ներկայացմանը հաջորդող առաջին կանխավճարային մուծման ժամանակ կատարվում է մինչև հաշվարկի ներկայացումը տվյալ տարվա ընթացքում կատարված կանխավճարների գումարների ճշտում՝ տարվա սկզբից աճող հանրագումարով և հոդվածի 2-րդ կետում նշված չափերով:

Նույն օրենքի 4-րդ կետի համաձայն այն հարկատուն, որը հարկային մարմին է ներկայացրել գործունեություն չիրականացնելու (գործունեությունը դադարեցնելու) մասին հայտարարություն, կարող է նշյալ հայտարարությունը ներկայագնելուց հետո շահութահարկի կանխավճարներ չկատարել:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ 13.06.2011թ. «Գործունեության դադարեցման դեպքում ռեզիդենտների կողմից շահութահարկի եռամսյակային գումարների վճարման վերաբերյալ» N 30 պաշտոնական պարզաբանման 1-ին կետի համաձայն գործունեությունը ժամանակավոր (առնվազն՝ մինչև ընթացիկ տարվա դեկտեմբերի 31-ը) կամ անորոշ ժամկետով չիրականացնելու մասին հայտարարությունը (կամայական ձևով կազմված) հարկային մարմին գրավոր ներկայացրած և այդ ժամանակահատվածում գործունեություն

չիրականացրած ռեզիդենտ կազմակերպությունները հայտարարությունը հարկային մարմին ներկայացնելու եռամսյակից հետո մինչև գործունեությունը վերսկսելու եռամսյակը ընկած ժամանակահատվածների համար շահութահարկի կանխավճարներ չեն կատարում:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում ընկերության կողմից գործունեություն չիրականացնելու մասին հայտարարության ներկայացումը չի վերաբերում մինչև հայտարարությանը նախորդող եռամսյակների (տվյալ դեպքում՝ 1-ին եռամսյակի) շահութահարկի կանխավճարների (այդ թվում՝ տարվա սկզբից աճող հանրագումարով կանխավճարի գումարի ճշտման) կատարմանը: Այսինքն, ընկերության կողմից շահութահարկի հաշվարկի ներկայացումից (14.04.2015թ.) հետո պետք է կատարվի (հաշվարկվի) 1-ին եռամսյակի կանխավճարի վերահաշվարկ՝ տարվա սկզբից աճող հանրագումարով:

Ինչ վերաբերվում է բողոքարկող կողմի այն պնդումներին, որ հիմք ընդունելով ՀՀ Կենտրոնական Բանկի 28.07.2015 թ-ի թիվ 52 ԾՕՀ Ա խորհրդի որոշումը՝ ընկերությանը լուծարման նախնական համաձայնություն տալու վերաբերյալ, ինչպես նաև ղեկավարվելով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 49-րդ հոդվածի և «Ռեզիդենտների կողմից շահութահարկի հաշվարկման և վճարման կարգի մասին» հրահանգի 9.14-րդ կետի դրույթներով, 2014 թ-ի շահութահարկի հաշվարկի ներկայացումից հետո 2015 թ-ի 1-ին եռամսյակի կանխավճարի վերահաշվարկված գումարների վճարումը պետք է կատարվի, ապա այդ կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը:

«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 49-րդ հոդվածի և «Ռեզիդենտների կողմից շահութահարկի հաշվարկման և վճարման կարգի մասին» հրահանգի 9.14-րդ կետի համաձայն՝ առանց անվճարունակության ընթացակարգ անցնելու լուծարվող հարկատուի շահութահարկի վճարումները (այդ թվում՝ շահութահարկի կանխավճարների եռամսյակային գումարների) կատարվում են լուծարման մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից մինչև պարտատերերի պահանջները բավարարելու վերաբերյալ օրենքով սահմանված հերթականությանը համապատասխան՝ պետական բյուջեի պահանջները բավարարելու հերթի հասնելը:

«Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունների լուծարման հիմքերն ու կարգը սահմանվում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ գլխով, որի 73-րդ հոդվածի 2-րդ մասին համապատասխան՝ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ լուծարման նպատակով ընդհանուր ժողովի կողմից լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու համար Կենտրոնական բանկին դիմելու մասին որոշման հիման վրա բանկը (տվյալ դեպքում՝ վարկային կազմակերպությունը) Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու հայտ՝ դրան կցելով լուծարումը հիմնավորող փաստաթղթեր, որոնց ցանկը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

Այսպիսով՝ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 73-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հստակ սահմանում է, որ լուծարման նախնական համաձայնությունը ստանալու հայտը ներկայացվում է լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու համար ԿԲ դիմելու մասին որոշման, այլ ոչ թե լուծարման մասին որոշման հիման վրա: Ընդ որում, նշված նույն մասի երկրորդ պարբերությունը սահմանում է լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու հայտի քննարկման ընթացակարգ՝ Կենտրոնական բանկի խորհուրդը քննարկում է հայտը եռամսյա ժամկետում և իրավունք ունի մերժելու այն, եթե Կենտրոնական բանկի խորհրդի հիմնավոր կարծիքով լուծարումը կարող է հանգեցնել ՀՀ բանկային համակարգի ապակայունացմանը:

«Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 73-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Կենտրոնական բանկի կողմից բանկին լուծարման նախնական համաձայնություն տալու դեպքում բանկը կարող է միջոցներ ձեռնարկել ավանդատուների, բանկային հաշիվների տերերի, ինչպես նաև դրամական (փողային) փոխանցումների գործարքներում պարտատեր հանդիսացող անձանց նկատմամբ բանկի պարտավորությունների դադարեցման, ներառյալ՝ այլ անձանց փոխանցման ուղղությամբ:

Օրենքի 73-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածի երրորդ մասում նշված պարտավորությունները դադարեցնելուց հետո միայն ընդհանուր ժողովը կարող է լուծարման մասին որոշում ընդունել: Այդ որոշման ընդունումից հետո բանկն (տվյալ դեպքում՝ վարկային կազմակերպությունը) անմիջապես Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում լուծարման թույլտվություն ստանալու հայտ՝ դրան կցելով լուծարումը հիմնավորող փաստաթղթեր, որոնց ցանկը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

Այսպիսով, «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 73-րդ հոդվածի 4-րդ մասը հստակ սահմանում է, որ լուծարման նախնական թույլտվությունը ստանալուց հետո միայն վարկային կազմակերպության ընդհանուր ժողովը կարող էր լուծարման մասին որոշում ընդունել և անմիջապես կենտրոնական բանկ ներկայացնել արդեն լուծարման թույլտվություն ստանալու հայտ: Ընդ որում, նույն մասի երկրորդ պարբերությունը սահմանում է լուծարման համաձայնությունը ստանալու հայտի քննարկման ընթացակարգ՝ Կենտրոնական բանկի խորհուրդն իրավունք ունի մերժելու լուծարման թույլտվություն ստանալու հայտը, եթե առկա են ավանդատուների, բանկային հաշիվների տերերի, ինչպես նաև դրամական (փողային) փոխանցումների գործարքներում պարտատեր հանդիսացող անձանց նկատմամբ բանկի պարտավորություններ կամ բանկն ի վիճակի չէ բավարարելու իր պարտատերերի պահանջները:

Օրենքի 73-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ Կենտրոնական բանկը լուծարման թույլտվություն տալու դեպքում ընդունում է նաև բանկի (տվյալ դեպքում՝ վարկային կազմակերպության) լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշում:

Ելնելով վերոգրյալ իրավանորմերի դրույթներից՝ Հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ ընկերությանը լուծարման նախնական համաձայնություն տալու վերաբերյալ ՀՀ Կենտրոնական Բանկի որոշումը հիմք չի հանդիսանում ընկերության շահութահարկի վճարումների, այդ թվում՝ շահութահարկի կանխավճարների եռամսյակային գումարների, կասեցման համար: Մասնավորապես, ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից ընկերությանը լուծարման նախնական համաձայնություն տալուց հետո ընկերության կողմից պետք է իրականացվեին «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 73-րդ հոդվածով նախատեսված լուծարման մասին որոշումն ընդունելուն և այն ուժի մեջ մտնելուն ուղղված համապատասխան գործողությունները, ինչը, սակայն, չի իրականացվել:

Քննարկվող դեպքում «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 73-րդ հոդվածով նախատեսված ընթացակարգով լուծարման մասին որոշում չընդունվելու (այն ուժի մեջ չմտնելու) պայմաններում «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 49-րդ հոդվածով և «Ռեզիդենտների կողմից շահութահարկի հաշվարկման և վճարման կարգի մասին» հրահանգի 9.14-րդ կետով նախատեսված դրույթները կիրառելի չեն:

Պետական տուրքի գծով Որոշմամբ գանձման առաջադրված պարտավորությունների վերաբերյալ Բողոքում բերված պնդումների կապակցությամբ, որ լիցենզիայի համար վճարումն իրականացվել է մինչև 2015 թ–ի հուլիս ամիսը ներառյալ,

իսկ ՀՀ Կենտրոնական բանկի որոշմամբ լուծարման նախնական հավանություն տրվելելու հետևանքով Ընկերությանն այլևս լիցենզիա հարկավոր չէ, ապա հարկ է նշել հետևյալը:

«Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն. «Լիցենզավորված գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձի լուծարման, անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության դադարեցվելու կամ ֆիզիկական անձի մահվան դեպքերում.»:

Նույն հոդվածի 11-րդ մասի համաձայն. «Սույն հոդվածի առաջին մասի 2-րդ կետով նախատեսված հիմքերով լիցենզիայի գործողությունը համարվում է դադարեցված՝ լիցենզավորված իրավաբանական անձի լուծարման, անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության դադարեցվելու կամ ֆիզիկական անձի մահվան օրվանից»:

«Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 73-րդ հոդվածի 6-րդ մասով հստակ սահմանված է, որ. «Կենտրոնական բանկը լուծարման թույլտվություն տալու դեպքում ընդունում է նաև բանկի լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշում»:

Վերոգրյալ իրավանորմերի դրույթներից հետևում է, որ մինչև Կենտրոնական բանկի կողմից ընկերության լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշում ընդունելը, լիցենզիայի համար նախատեսված պետական տուրքի գումարները պետք է սահմանված կարգով հաշվարկվեն և վճարվեն բյուջե:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 28.08.2015 թ-ի թիվ 208 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ բողոքը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ